

Μητροπολίτης Βεροίας Παντελεήμων: «Ως εδώ! Η παλαιά Μητρόπολη ταπεινώνεται»

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας

Το μεσημέρι της Δευτέρας, 8ης Ιουλίου, στο Μητροπολιτικό Μέγαρο Βεροίας ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμων, έδωσε συνέντευξη τύπου στα τοπικά Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης για το μείζον θέμα ανέγερσης κτισμάτων στην βορειοδυτική πλευρά του Παλαιού Μητροπολιτικού Ναού της Βεροίας.

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Παντελεήμων γνωστοποίησε στους δημοσιογράφους το ψήφισμα των εκπροσώπων των Ορθοδόξων Πατριαρχείων και Αυτοκεφάλων Εκκλησιών, των κληρικών της Αποστολικής Μητροπόλεως Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας και των συνέδρων του 30ου Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου των «Παυλείων» **για την κακοποίηση του σημαντικότερου μνημείου της Βεροίας, του Παλαιού Μητροπολιτικού Ναού.**

Το εν λόγω **ψήφισμα**, το οποίο υπογράφουν οι Αρχιερείς και οι καθηγητές που

συμμετείχαν στις καταληκτικές εκδηλώσεις των «Λ΄ Παυλείων» καλεί τον αξιότιμο κ. Πρωθυπουργό και τα μέλη της Ελληνικής Κυβερνήσεως να αναλάβουν δράση ώστε να σταματήσουν οι **αυθαίρετες εργασίες** ανοικοδόμησης των κτισμάτων αγνώστου σκοπιμότητάς.

Το ψήφισμα:

Στή Βέροια, κατά τή διάρκεια τῶν ἐργασιῶν τοῦ 30ου Διεθνοῦς Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου με τίτλο: «Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος καί ἡ λειτουργική ζωή τῆς Ἐκκλησίας» καί τῶν λατρευτικῶν ἐκδηλώσεων πρὸς τιμῆν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου (26 - 29 Ἰουνίου), ὅπου μετέχουν ἐκπρόσωποι τῶν Ὁρθοδόξων Πατριαρχείων καί Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, ἐκπρόσωποι τῆς ἀκαδημαϊκῆς καί ἐπιστημονικῆς κοινότητος, σύεδροι, ὅλοι οἱ κληρικοί τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Βεροίας, Ναούσης καί Καμπανίας καί πλῆθος κόσμου, πραγματοποιήθηκε ἐπίσκεψη στήν Παλαιά Μητρόπολη Βεροίας, ὅπου διαπιστώθηκε ὅτι γίνονται ἀυθαίρετες καί ἀπαράδεκτες οἰκοδομικές ἐργασίες στη ΒΔ πλευρά τοῦ μνημείου. Ἄπαντες ἐνέκριναν ὁμόφωνα τό ἀκόλουθο ψήφισμα:

ΨΗΦΙΣΜΑ

ΤΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ,

ΤΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΒΕΡΟΙΑΣ, ΝΑΟΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΜΠΑΝΙΑΣ

ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΩΝ ΤΟΥ 30ου ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΤΩΝ Λ΄ ΠΑΥΛΕΙΩΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

Ἡ Παλαιά Μητρόπολη Βεροίας ἀποτελεῖ ἕνα μοναδικῆς ἀρχιτεκτονικῆς καί καλλιτεχνικῆς σημασίας Ἱερό Ναό - Μνημεῖο τῆς μεσοβυζαντινῆς περιόδου σέ ὀλόκληρη τή Μακεδονία ἀλλά καί τήν εὐρύτερη περιοχή τῶν Βαλκανίων.

Ἐπί δεκαετίες τό μνημεῖο παρέμενε ἐγκαταλελειμμένο παρά τίς συνεχεῖς προσπάθειες καί ὀχλήσεις τῶν φορέων καί τῶν κατοίκων τῆς πόλης πρὸς τούς ἀρμοδίους.

Τό ἔτος 2010 ἐκδίδεται τελικά ἡ ἀπόφαση ἔγκρισης τῆς μελέτης ἀπό τό ΥΠ.ΠΟ.Τ μέ τίτλο: «Ἐκριση μελέτης ὠρίμανσης γιά τήν ἀνακατασκευή τῆς Παλαιᾶς Μητροπόλης Βεροίας». Ἡ ἐκριθεῖσα μελέτη ἀκολουθεῖ ἐπακριβῶς ὅλους τούς

όρους του Σχεδίου Πόλεως Βεροίας (ΦΕΚ 1209/28/9/93).

Τό έτος 2013 με ΚΥΑ άπαλλοτριώνονται όλα τά άκίνητα πού βρίσκονται σέ έπαφή μέ τό μνημεϊο, όπως άκριβώς προβλέπει τό Σχέδιο Πόλεως Βεροίας, χωρίς νά γίνεται καμμία άναφορά σέ άποκατάσταση ή άνακατασκευή άλλων κτισμάτων πλήν τής Παλαιάς Μητρόπολης.

Τό έτος 2014 στήν τελική μελέτη άποκατάστασης του μνημείου προβλέπεται αίφνίδια και άνεξηγήτα πρόβλεψη για τή διατήρηση και άποκατάσταση των κοσμικών κτιρίων (σέ έρειπιώδη μορφή), πού έφάπτονται στο μνημεϊο, πρόβλεψη πού έρχεται σέ πλήρη άντίθεση μέ τήν μελέτη του έτους 2010, μέ τήν ΚΥΑ του 2013 και μέ τό έγκεκριμένο σχεδίου πόλης. Οι λόγοι πού επικαλείται ή μελέτη σχετικά μέ τό χρόνο κατασκευής των έν λόγω κτισμάτων πριν άπό τό έτος 1830 και ή λειτουργική σχέση τους μέ τό μνημεϊο, τήν έποχή πού αυτό λειτουργούσε ως τέμενος, όχι μόνο δέν τεκμηριώνονται αλλά άντίθετα, όπως προκύπτει άπό τις σχετικές μελέτες χρονολογούνται στα τέλη του 19ου αιώνας, δηλαδή 275 χρόνια μετά τήν μετατροπή του ναού σέ τέμενος, και δέν έχουν καμμία άπολύτως λειτουργική σχέση μέ αυτό.

Τελικά τό έτος 2023 τά κοσμικά αυτά κτίρια, κατεδαφίζονται και αρχίζουν έργασίες κατασκευής στή θέση τους νέων κτιρίων μέ σύγχρονα υλικά, παρότι σέ καμμία άπολύτως άπόφαση δέν άναφέρεται οι όροι «κατεδάφιση και άνακατασκευή».

Οι έπιχειρούμενες άυθαιρέτως ένέργειες άνακατασκευής των κτισμάτων στή ΒΔ πλευρά τής Παλαιάς Μητρόπολης Βεροίας πλήττουν βάνουσα τήν εικόνα του μνημείου, μειώνουν σημαντικά τήν όρατότητά του, υποβαθμίζουν τήν αισθητική του άξία, ένοχλοϋν τον έπισκέπτη, περιορίζοντας τήν προσβασιμότητα στο μνημεϊο και προκαλοϋν άπέραντη θλίψη και άγανάκτηση στο λαό τής Βέροιας, πού βλέπει τό σημαντικότερο μνημεϊο τής πόλης νά κακοποιείται μέ τήν άνοχή τής πολιτείας και των αρμοδίων για τήν προστασία του, και μάλιστα χωρίς λόγο ή έστω κάποια εύλογη δικαιολογία. Συντελείται μέ αυτό τον τρόπο μία χωρίς προηγούμενο «μνημειοκτονία» για «ένα πουκάμισο άδειανό... για μίαν Έλένη...», όπως θά έλεγε ο ποιητής.

Καλοϋμε τον κ. Πρωθυπουργό, τά μέλη τής Κυβερνήσεως και ιδιαιτέρως τήν κ. Ύπουργό Πολιτισμοϋ και όλους τους πολιτικούς φορείς, νά αναλάβουν δράση ώστε νά σταματήσουν οι άυθαίρετες έργασίες άνοικοδόμησης κτισμάτων άγνώστου σκοπιμότητας και χρησιμότητας και άντ' αυτών νά γίνουν οι άπαραίτητες ένέργειες για τήν περαιτέρω άνάδειξη του μοναδικού αυτού μνημείου, τό όποιο άποτελεί κόσμημα για τήν πόλη τής Βέροιας και πόλο έλξης για τους έπισκέπτες

καί τούς ειδικούς.

Η επιστολή του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας προς τον Πρωθυπουργό:

Βέροια 1η Ιουλίου 2024

Πρός
Τόν Αξιότιμον κ. Κυριάκον Μητσοτάκην
Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως
Εἰς Ἀθήνας

Αξιότιμε κ. Πρωθυπουργέ,

ἀπό τίς 26 μέχρι τίς 28 Ἰουνίου ἡ Ἱερά Μητρόπολις Βεροίας, Ναούσης καί Καμπανίας πραγματοποίησε τό 30ο Διεθνές Ἐπιστημονικό Συνέδριο πρὸς τιμὴν τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς, Ἀποστόλου Παύλου. Στό Συνέδριο αὐτό συμμετεῖχαν καί φέτος, ὅπως καί τὰ προηγούμενα χρόνια, πέραν τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ συνέδρων καί ἐκπρόσωποι τῶν Ὁρθοδόξων Πατριαρχείων καί τῶν Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, καθὼς τό Συνέδριο αὐτό ἀλλὰ καί τό πλαίσιο τῶν ἐορταστικῶν ἐκδηλώσεων τῶν «Παυλείων», στίς ὁποῖες ἐντάσσεται, ἀποτελεῖ πλέον θεσμό μέ διεθνή ἀκτινοβολία στόν Ὁρθόδοξο καί ὄχι μόνο κόσμο, καί ἔχει ἰδιαίτερος θετικό ἀντίκτυπο καί γιά τήν πόλη τῆς Βεροίας καί γενικότερα τήν Ἡμαθία.

Οἱ συνέδροι καί οἱ ἀντιπροσωπεῖες τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἐπισκέφθηκαν τόν Παλαιό Μητροπολιτικό Ναό τῆς Βεροίας, μία λαμπρή βυζαντινή βασιλική τοῦ 11ου αἰῶνος, γνωστή στή διεθνή ἀρχαιολογική βιβλιογραφία ὡς μία ἀπό τίς πύο ἐμβληματικές βασιλικές τῆς Μέσης Βυζαντινῆς περιόδου στή Βαλκανική, ἡ ὁποία ἀποκατεστάθηκε ἀπό τήν Ἐφορία Ἀρχαιοτήτων Ἡμαθίας καί τό Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ μετά ἀπό πολλοῦς κόπους καί

προσπάθειες τό έτος 2016.

Δυστυχώς όμως ή άπογοήτευση, ή θλίψη και ή άγανάκτηση, άς μου έπιτραπεί νά πώ, τών ξένων συνέδρων και τών εκπροσώπων τών Όρθοδόξων Έκκλησιών, μεταξύ αύτών και από τή Σερβία, Βουλγαρία, Ρουμανία, Άλβανία κ.ά., όταν βρέθηκαν μπροστά στό άνοσιούργημα τό όποιο έπιχειρείται στή βόρεια και δυτική πλευρά του Μνημείου μέ τήν παράνομη και πέραν πάσης λογικής άνέγερση κτίσματος, τό όποιο καταστρέφει κυριολεκτικά τόν μνημειακό χαρακτήρα του ναού, ήταν μεγάλη. Καί τό παράδοξο είναι ότι τό κτίσμα δέν άνεγείρεται από κάποιους άσυνείδητους ιδιώτες, αλλά, δυστυχώς, από τήν Έφορία Αρχαιοτήτων τής Ημαθίας, ή όποία καταστρέφει άνεξήγητα τό σπουδαίο μνημείο, τό όποιο ή ίδια άποκατέστησε μέ δαπάνη μάλιστα άρκετών εκατομμυρίων εύρώ.

Είναι άδύνατο, άξιότιμε κ. Πρωθυπουργέ, νά σάς περιγράψω τήν άλγεινή έντύπωση που δημιούργησε ή «ιεροσυλία» αύτή που έπιχειρείται όχι μόνο εις βάρος ενός ναού αλλά και ενός έντυπωσιακού μνημείου τής μεσοβυζαντινής περιόδου, του σημαντικότερου μνημείου, μετά τό Βήμα του άποστόλου Παύλου, στή Βέροια, τό όποιο κάλλιστα θά μπορούσε νά περιληφθει στά μνημεία παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς τής Unesco.

Όλοι οι ξένοι σύνεδροι και εκπρόσωποι έξέφρασαν τήν αντίδρασή τους για τό γεγονός ότι σέ μία όρθόδοξη χώρα, όπως ή Έλλάδα, σέ μία χώρα μέ τόσο μεγάλη πολιτιστική κληρονομιά και παράδοση, αλλά και σέ μία χώρα μέ τόσο μεγάλη εύαισθησία για τήν προστασία τών μνημείων του παρελθόντος, είναι δυνατόν νά συντελεστεί ένα τέτοιο έγκλημα στίς ήμέρες μας από κρατική μάλιστα ύπηρεσία.

Και δέν ήταν δυνατόν νά μήν συμφωνήσει κανείς μαζί τους, μέ τήν άγανάκτηση, τήν όργή και τήν άπογοήτευσή τους, που εκφράζεται στό Ψήφισμα διαμαρτυρίας, τό όποιο θέλησαν νά γίνει και νά ύπογραφει από όλους.

Έχοντας έμπιστοσύνη στην εύαισθησία σας για τόν σεβασμό τών αρχαιολογικών μνημείων τής πατρίδος μας και για τή σημασία που έχει ιδιαίτερα τό μνημείο αυτό, ή Παλαιά Μητρόπολη τής

Βεροίας, γιά τήν πόλη τής Βεροίας καί τήν περιοχή μας, πιστεύω
ὅτι θά θελήσετε νά επέμβετε, γιά νά σταματήσει ἄμεσα ἡ
βεβήλωση τοῦ ναοῦ καί ἡ ὑποβάθμιση τοῦ μνημείου πού τόσο
βάνουσα ἐπιχειρεῖται μέ τήν ἀνέγερση αὐτοῦ τοῦ ἀύθαιρέτου
κτίσματος, ὥστε νά ἀποφευχθεῖ ἄμεσα ὁ περαιτέρω διασυρμός τής
χώρας μας καί τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ διεθνῶς.

Μετά πολλῶν ἐπιφορολογίσεων καί σκέψ
J Βεροίας κ. Ναούσης Παντελεήμων

† ὁ Βεροίας, Ναούσης καί Καμπανίας Παντελεήμων